

Vyrų aktus fotografuojantis menininkas: „Jei norėčiau reakcijų, tokią parodą surengčiau prekybos centre“

R.Venckaus nuotr. / Remigijaus Venckaus paroda „Aš esu kitas“

JURGITA LIEPONĖ

Šaltinis: 15min

„Mes, lietuviai, linkę mąstyti be kompromisų: taip arba ne. Dailioji lytis išdainuojama poezijoje, muzikoje. Tai susikuria kultūriškai per ilgą laiką. Aš galvoju: gal reikia renovuoti vyrą?“ – sako Vilniaus Gedimino technikos universiteto Kūrybinių industrijų fakulteto Pramogų industrijų katedros vedėjas docentas Remigijus Venckus.

RĖMĖJO NUORODA

Blogas burnos kvapas?

Slėb. Ceivukvance.lt

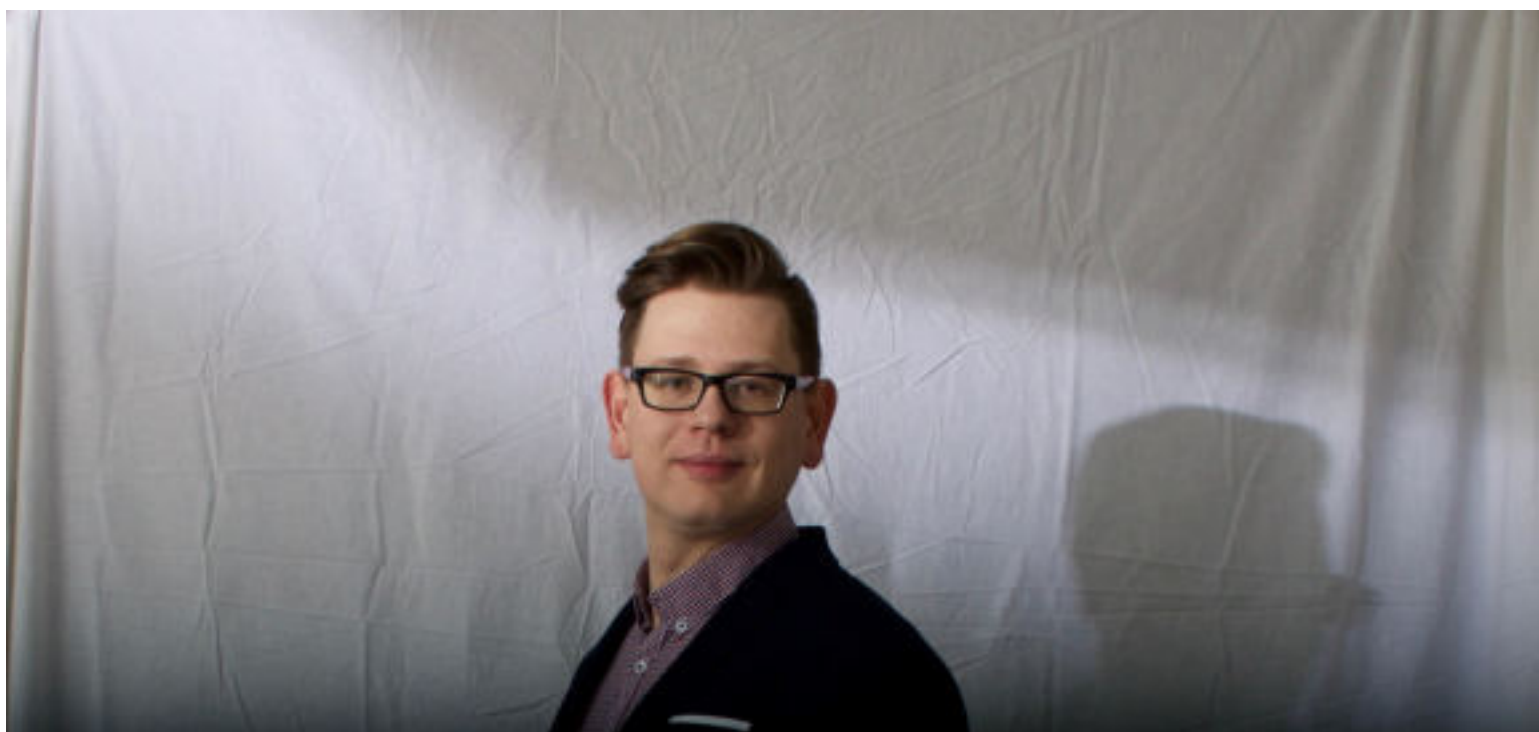
Anpil. svetainė

Kauno meno inkubatoriuje ARS ET MUNDU kūrėjas pristatė parodą „Aš esu kitas“, kurioje – vyrų aktai. Vėliau tokio paties pavadinimo paroda bus atidaryta Šiauliuose.

Dėmesį į save atkreipiantys darbai visų pirma išsiskiria kartais šokiruojančiu atvirumu, o parodoje ryški ir homoseksuali linija.

„Tokia fotografija susidomėjau dar studijų laikais, maždaug 2000 metais. Studijavau meną, baigiau dailininko grafiko bakalauro studijas. Tad mes nuogo kūno matydavome daug – tiek pat, kiek medikai, nes mums reikėjo išmokti piešti“, – sakė R.Venckus.

Pirmą kartą vyrų aktų nuotraukas kūrėjas pristatė dar magistrantūros studijų metais, o 2010 metais atstovavo Lietuvai tarptautinėje erotinio vizualiojo meno parodoje Lenkijoje, vėliau surengė parodą Panevėžyje.

Asmeninio albumo nuotr. /Fotografas Remigijus Venckus

„Nuogumas – kažkoks dalykas, kur visi sustingta, lyg patys nebeturėtume kūno“, – sako R.Venckus.

Fotografas savo darbais visuomenei siunčia labai aiškią ir paprastą žinią – tai tolerancija ir pakantumas.

„Man kyla natūralus pyktis. Negalėjau klausyti, kaip žmonės pasiima Bibliją ir mojuoja jos tiesomis, kuriomis patys netiki, arba tik prisidengia. Ypač politikai. Aš negaliu to klausyti, tai – *pezalai*“, – kalbėjo R.Venckus.

Remigijaus Venckaus nuotr. /Remigijaus Venckaus paroda „Aš esu kitas“

Todėl kūrėjas pats ėmėsi skaityti Bibliją ir sako atradęs ten labai gražių vietų.

„Ir aš fotografuodamas intuityviai pats per save randu santykį, kas ten parašyta. Šis nuotraukų ciklas nėra prieš tikėjimą, jis yra tikėjime. Tai religinis ciklas, nes pavadinimai yra religiniai, nuorodos į Bibliją. Keistas mano požiūris.

Bet tikėjimas su šiais kūriniais prasideda nuo to, kiek mes įgauname tolerancijos, supratingumo ir pakantumo. Jei žmogus yra dievobaimingas, užsiangažavęs mituose, jam čia yra vieta pabūti su tuo kitu.

Pabūkime kito kailyje ir pagalvokime apie toleranciją. Tas žmogus yra mūsų kaimynas, pažįstamas, turistai, pakeleivis ir tai nėra pretekstas neturėti pagarbos“, – sakė fotografas.

Remigijaus Venckaus nuotr. /Remigijaus Venckaus paroda „Aš esu kitas“

Dalis nuotraukų – iš buitinės erdvės, beveik visose nėra pozuojančiųjų veidų. R.Venckus sako, kad vienas iš labiausiai erzinančių klausimų yra apie tai, kas pozavo nuotraukose.

Prieš fotosesijas kūrėjas sako neturintis „generalinio plano“ – kaip viskas turi atrodyti. Menininkas sako nesutinkąs su nuomone, jog tik moters kūnas yra gražus.

„Kartą mano kolegė paplūdimyje pasakė tokią frazę: visi žmonės kiekviename gyvenimo tarpsnyje yra gražūs. Aš neturiu laiko galvoti, ar kūnas gražus. Aš noriu kompozicijos, noriu kalbos.

Aš analizuoju kūną, tai yra medžiaga, su kuria aš dirbu. Man įdomu, kaip galima prakalbinti kūną.

Kai studijavau, piešdavom ir moteris, ir vyrus, ir senelius, ir paauglius. Mano akis prie nuogo kūno yra įpratusi. Neskirstau, ar kūnas yra gražus, ar negražus“, – sakė R.Venckus.

Remigijaus Venckaus nuotr. /Remigijaus Venckaus paroda „Aš esu kitas“

Tiesa, meno galerijose savo parodas pristatantis fotografas sako netikėtų reakcijų nesulaukiantis, mat parodose lankosi išsilavinę ir kultūringi žmonės.

„Jei norėčiau reakcijų, tokią parodą reiktų surengti, pavyzdžiui, prekybos centre“, – kalbėjo R.Venckus.

AUTORIUS APIE PARODOS IDĖJĄ. Teiginys, kad kūnas yra neatsiejama žmogaus dalis, daug kam gali atrodyti labai banalus, visiškai suprantamas ir neiškalbingas. Tačiau ar visada kūnas, kaip neatsiejama žmogaus dalis, yra patiriamas lyg įtvirtinta fundamentalija? Manau, kad labiausiai sutrinkama išgirdus, jog šis neatsiejamasis nuo savojo Aš yra seksualus, atakuojamas visokių, beveik gyvuliškų, seksualinių geismų ir konfliktų. Būtent toks kūnas, atsidūręs tarp savęs ir kito, yra tikrovės medžiaga, skirta menui, dalyvaujanti kuriančiame konflikte ir aštrėjančiame geisme. Jis įspraudžiamas ir mano fotografijų cikluose *Iš Vaikinių gyvenimo* (2009–2013 m.), *Pas močiutę kaime* (2009–2010 m.), *Pokalbiai apie meilę* (2011–2013), *Virtuvės Antropologija* (2010), etc. Šiuose kūrinuose demonstruojamas vyro kūnas yra teksto dalis, kuri per savo pozą, santykį su vaizdinga (arba ne visai) aplinka pasakoja ne tik apie savo seksualumą, bet ir apie būtį, nostalgiją, tikėjimą, mirtį ir panašiai.

Remigijaus Venckaus nuotr. /Remigijaus Venckaus paroda „Aš esu kitas“

Mano kūryboje kūną galima suvokti kaip erdvinį tekstą, kuriuo atveriamas ir tuo pačiu metu maskuojamas daugiaprasmiškas istorija nesusieta vien tik su juo pačiu. T.y. pozuojantis kūnas nepasakoja apie save, iš jo sklindanti reikšmė negrįžta į jį. Tačiau, pasitelkus žinojimą, reikšmė atsiveria kaip tolstanti, artėjanti link plataus kultūros tekstų tinklo ir niekad nepasiekiamo horizonto. Būtent toks kūnas regimas fotografijų cikle *Aš esu kitas* (2011–2013).

Sukurti fotografijų ciklą *Aš esu kitas* skatino skaityti ir sąmonėje įstrigę Biblijos fragmentai. Tačiau mano kūryboje šie fragmentai neilustruojami. Kūno poza, gili ir tarsi viską ryjanti juoda spalva, bei pavadinimas žiūrovą perkelia į kitą, už Biblijos esantį tekstą. Vyro kūnas nuotraukose ir vyrų apaštalų rašyti tekstai (į kuriuos nurodoma tik pavadinimais) sutvirtina seksualaus, kūniško, geidžiančio vyro poziciją. Tačiau nedera manyti, kad aš savo kūriniais reiškiu priešpriešą tikėjimui ar Biblijai. Priešingai – aš esu tikėjime. Tačiau aš negaliu atsieti kūno seksualumo ir tikėjimo, kaip ir pats negaliu tikėti neturėdamas kūno...

Nors ir nenoriu sutikti, kad mano fotografija sugestijuoja homoseksualumą, tačiau visiškai numanau, kad šią sąsają ras ir tvirtai dėl jos piktinsis daugelis žiūrovų. Deja, žiūrovas piktinasi tik dėl savęs, pats to nesuprasdamas. Patikslinsiu žiūrovui: meno kūrinys, tokios, kokios regite parodoje, paskatino sukurti dabartinę tikrovę, į kurią gražinu kūrybinį rezultatą. Kūrybos akto metu aš tik užminiau mįslę. Parodoje manęs nebelieka. Kadangi žiūrovas kontaktuoja tik su kūriniumi, bet ne su manimi, todėl būtų pernelyg neapdairu ir kvaila, jei vyriško kūno erotika būtų suvokiama kaip homoseksuali ir tuo pat metu siejama su autoriumi. Tačiau tokia įmanoma sąsaja rodo, kad tarp kūrinio ir žiūrovo yra tamprus ir ypač siauras atstumas. Vadinasi, žiūrovas pabaigia kūrinį, o tuo pat metu ir save patį. Manęs (autorius) nebelieka, nes atstumas nepaprastai išsitempia. Iš žiūrovo kylantis pasipiktinimas homoseksualia erotika žymi jį patį, bet ne mane. Kūrinys tampa veidrodžiu, atspindinčiu pozityvią arba negatyvią žiūrovo poziciją homoseksualų atžvilgiu. Šiuo atveju tiek Jūs (žiūrovai), tiek Aš (autorius) esame kiti.

APIE AUTORIŲ. Doc. dr. R.Venckus yra medijų meno ir kultūros tyrinėtojas, medijų menininkas. 2014 m. Vilniaus dailės akademijoje ir Lietuvos kultūros tyrimų institute apgynė humanitarinių mokslų daktaro disertaciją. Šiuo metu Doc. dr. R.Venckus yra Vilniaus Gedimino technikos universiteto Kūrybinių industrijų fakulteto Pramogų industrijų katedros vedėjas. Anksčiau dėstė Vytauto Didžiojo, Vilniaus, Kazimiero Simonavičiaus, Šiaulių universitetuose ir Vilniaus dailės akademijoje. Yra 18-os mokslo straipsnių, 5-ių mokslo pranešimų, skelbtų tarptautinėse konferencijose, ir 20-ies – skelbtų respublikinėse mokslo konferencijose, autorius.

Doc. dr. R.Venckus dažniausiai kuria fotografijos meną. Pagrindinė kūrybos tema: atmintis, laikas ir individuali patirtis bei vyriško kūno bei seksualumo interpretacijos. Surengė 38 autorines parodas Lietuvoje ir 3 užsienyje.

Lietuvoje doc. dr. R.Venckus yra žinomas kaip medijų kultūros ir meno kritikas, recenzuojantis šiuolaikinio meno parodas ir rašantis apie tapybą, fotografiją ir videomeną. Jo parengtos Kritinės recenzijos apie žinomus Lietuvos ir

Vakarų pasaulio menininkus lydi parodas ne tik Lietuvoje, bet ir Danijoje, Lenkijoje, Rusijoje, Latvijoje, etc. Doc. dr. Remigijus Venckus yra 250 straipsnių apie meną ir kultūrą autorius.

Visos teisės saugomos. © 2008 UAB „15min“. Kopijuoti, dauginti bei platinti galima tik gavus raštišką UAB „15min“ sutikimą.